

ASIGURAREA INFORMAȚIONALĂ A ACTIVITĂȚILOR DIDACTICE – DEZIDERAT AL BIBLIOTECII UNIVERSITARE

*Elizaveta Chiriac, bibliotecar principal,
Biblioteca Științifică, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău*

INFORMATION ASSURANCE OF EDUCATIONAL ACTIVITIES – DESIRED OF THE UNIVERSITY LIBRARY

*Elizaveta Chiriac, Head librarian,
Scientific Library, “Ion Creanga” State Pedagogical University of Chisinau
ORCID:0009-0008-6483-035
elizaveta.chiriac@mail.ru*

CZU: 027.7:021.4

DOI: 10.46727/c.v1.24-25-03-2023.p391-395

Abstract. In contemporary society, the informative function of the library has become one of the most important, information becoming the decisive factor in the development of all fields of knowledge. The dynamics and transformations within the university library, the permanent enrichment of the services and offer, the integration in the communication circuit of knowledge require a continuous dialogue with the users. The involvement of the university library in the instructional-educational process requires effective collaboration between the library and the university departments.

Through the subject addressed, the article emphasizes the role of the university library in the informational assurance of didactic activities, the factors that contribute to the efficiency of supporting the educational process. Both the main forms and methods of organizing the process of informational assurance of didactic activities are reflected, as well as the impact of actions to support the instructive-educational process.

Keywords: university library, information assurance, user.

Astăzi învățământul superior și știința devin factori importanți ai politicii de integrare europeană. „Dezvoltarea integralizată a învățământului superior, a științei și a sferei de producție necesită revederea modalităților de formare a cadrelor calificate, deplasând accentul pe fundamentalizarea învățământului superior, de integrare a acestuia în activitățile de cercetare, precum și în procesul de învățământ.” [5, p.20]” Acțiunile întreprinse în ultimul deceniu în vederea reformării învățământului și racordării lui la imperatiile societății în schimbare au creat premise adecvate pentru modernizarea continuă a sistemului de învățământ, în raport cu provocările mediului educațional național și internațional”. [3, p.16]

Prin subiectul abordat ne propunem să subliniem rolul pe care îl joacă biblioteca universitară în facilitarea accesului la resursele bibliografice, rolul ce-i revine în asigurarea informațională a procesului didactic.

Scopul cercetării:

- determinarea rolului bibliotecii universitare în asigurarea informațională a activităților didactice;
- evidențierea factorilor ce contribuie la eficientizarea asigurării informaționale a procesului didactic.

Obiectivele cercetării:

- identificarea posibilităților de asigurare informațională a activităților didactice;
- evidențierea principalelor forme și metode de organizare a procesului de asigurare informațională a activităților didactice;

Este bine cunoscut că valoarea unei biblioteci, indiferent de tipul acesteia, constă nu numai în diversitatea și bogăția colecțiilor sale, ci și în gradul de valorificare a potențialului lor informațional, întrucât misiunea oricărei biblioteci este aceea de a face posibil accesul rapid și eficient al utilizatorilor la informații. În societatea bazată pe cunoaștere funcția informativă a bibliotecii a devenit una dintre cele mai importante, informația devenind factorul decisiv și principal de dezvoltare în toate domeniile cunoașterii. În contextul actual, când se produc modificări tot mai importante la nivelul învățământului, în general, și al celui superior, în special, iar stăpânirea informației a devenit o cerință stringentă, bibliotecii universitare îi revine un rol esențial în evaluarea acesteia. Astfel, transformând serviciile și procesele tradiționale prin adoptarea noilor tehnologii informaționale și comunicaționale, bibliotecile universitare și-au transformat funcția principală de depozitar al cunoașterii, într-una de transmitere a acesteia. Oricare bibliotecă modernă este parte indispensabilă a spațiului educațional, iar o bibliotecă universitară ocupă un loc deosebit în acest context, fiind suportul de bază al procesului de instruire și cercetare. Astăzi bibliotecile universitare trec prin profunde schimbări care țin, în primul rând, de conținutul și calitatea activităților informaționale. Acestea, la rândul lor, dictează modernizarea activității bibliotecilor. În acest sens, bibliotecile universitare stipulează în rândul direcțiilor prioritare de activitate acoperirea informațional-documentară a procesului educațional și științific prin utilizarea în aceste scopuri a posibilităților oferite de tehnologiile informaționale moderne, extinderea accesului utilizatorilor la informație, deplasarea accentului de pe servirea beneficiarilor pe organizarea accesului la informație. În astfel de condiții, „studenții se angajează activ în stabilirea scopurilor, criteriilor și standardelor adecvate învățării și conform acestora își autodirecționează învățarea și depun efort pentru realizarea lor, orientați spre performanță”. [6, p.52] Dinamica și transformările din cadrul bibliotecii universitare, permanenta îmbogățire a serviciilor și ofertei, integrarea în circuitul comunicațional al cunoașterii solicită un dialog continuu, variat cu utilizatorii. Implicarea bibliotecii universitare în procesul instructiv-educativ impune o colaborare reală între cadrul didactic și bibliotecar, repartizarea de comun acord a sarcinilor ce revin fiecăruia în demersul pedagogic, în așa fel încât etapele să fie realizate în totalitate. În acest scop fiecare acțiune este planificată cu rigurozitate și în conformitate cu fișele disciplinelor, specialitatea, doleanțele profesorului, nivelul de pregătire profesională a bibliotecarului, abilitățile lui de comunicare cu publicul utilizator, dotarea bibliotecii, a sălilor de studii, ș.a. În acest context, menționăm că principalii factori care influențează procesul de asigurare informațională a activităților didactice în învățământul superior sunt:

- conștientizarea importanței suportului documentar și bibliografic al activităților didactice (atât de bibliotecar, cât și de cadrul didactic);
- integrarea constantă a informației și tehnologiilor informaționale în procesul de predare, învățare și cercetare;
- bibliotecarul devine partener în procesul educațional implicându-se în procesul de învățământ;
- necesitatea formării la studenți a unor competențe de tratare creativă a problemelor de învățare și a celor profesionale. Un loc aparte în acest proces îi revine bibliotecii universitare;

În contextul dat menționăm că pe parcursul anilor 2020-2022 în cadrul Bibliotecii Științifice a UPSC a fost realizat un studiu asupra acțiunilor desfășurate în scopul asigurării informaționale a procesului didactic. Rezultatele lui sunt prezentate în continuare.

Tabelul 1. Asigurarea informațională a activităților didactice

Anul	Nr. activităților didactice asistate	Nr. de publicații expuse	Frecvența la activitățile didactice asistate	Consultări ale publicațiilor în cadrul activităților didactice asistate
2020	56	738	956	3597
2021	29	498	574	2124
2022	51	425	659	3097

Acțiunile bibliotecii în direcția asigurării informaționale a activităților didactice au ca scop:

- promovarea bazei info-documentare, destinate susținerii curriculumului universitar;
- facilitarea accesului la informație a studenților, masteranzilor și cadrelor didactice;
- acordarea suportului metodic în evaluarea conținutului informației de către studenți și masteranzi;
- formarea abilităților și competențelor de utilizare a informației de către utilizatori;
- acordarea suportului documentar și bibliografic pentru lucrul independent al studentului;
- motivarea studentului în desfășurarea activității de cercetare;
- diversificarea serviciilor acordate utilizatorilor;
- familiarizarea utilizatorilor cu cele mai noi achiziții ale bibliotecii;

Eficiența acțiunilor desfășurate este observată din raportul procentual al rezultatelor asigurării informaționale a activităților didactice și indicii statistici anuali, date care sunt prezentate în continuare.

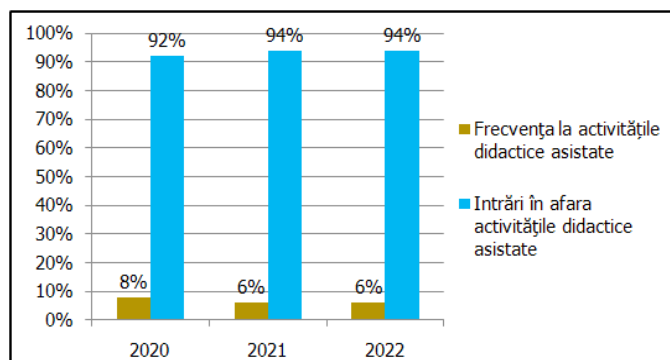

Figura 1. Raport procentual „Frecvența la activitățile didactice asigurate informațional în perioada 2020 - 2022”

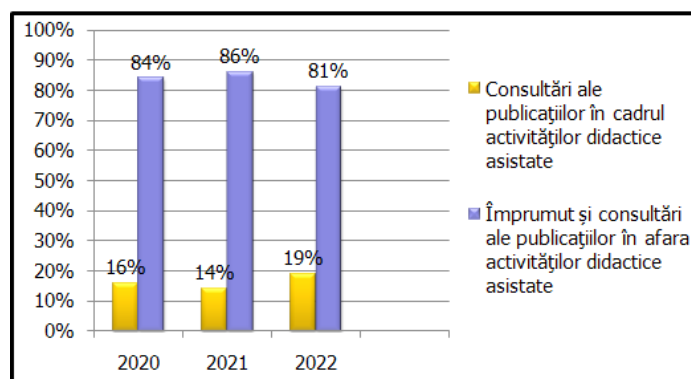

Figura 2. Raport procentual „Consultări ale publicațiilor în cadrul activităților didactice asigurate informațional în perioada 2020 - 2022”

Așadar, impactul activităților de asistență informațională a activităților didactice s-a făcut vizibil în următoarele:

- eficientizarea activităților didactice desfășurate de profesorii universitari;
- extinderea colaborării între bibliotecari și cadrele didactice;
- sporirea frecvenței utilizatorilor și creștea numărului publicațiilor consultate;
- creșterea calității procesului de predare - învățare, cercetare științifică;
- îmbunătățirea imaginii bibliotecii și a bibliotecarului în comunitatea instituției;
- bibliotecarul devine un organizator de conținut, o persoană care facilitează accesul la informație;
- bibliotecarul devine consilier în explorarea și reperarea eficientă a informației;
- consolidarea relațiilor bibliotecii cu comunitatea universitară;

În contextul actual al intensificării colaborării în domeniul educației, dimensiunea europeană a educației capătă noi valențe odată cu realizarea unei societăți a cunoașterii: „O Europă a Cunoașterii este acum unanim recunoscută drept un factor de neînlocuit pentru dezvoltarea socială și umană și drept o componentă indispensabilă pentru consolidarea și îmbogățirea calității de a fi cetățean al Europei, capabilă de a oferi cetățenilor săi competențele necesare pentru a face față provocărilor noului mileniu, împreună cu conștientizarea unor valori comune și a apartenenței la un spațiu social și cultural comun” [2, p. 23].

„Într-o epocă în care informația și cunoașterea în general devin factori principali ai dezvoltării, este de așteptat ca importanța universității să crească în perspectivă” [1, p.27]. Perioada contemporană prin extinderea fără precedent a procesului de cunoaștere solicită din partea actorilor sociali un ritm accelerat al comunicării, o comprimare a perioadei de formare, o permanentă ajustare și modelare a personalității și a capacităților de adaptare la nivelul societății. În această mobilitate excesivă a societății contemporane, nevoia de informare se acutizează. Formarea civică și profesională suportă noi provocări care au determinat o reconfigurare a prezenței bibliotecilor universitare în cadrul procesului educațional și de instruire.

Așadar, „scopul universității este de a forma competențele axate pe cultura generală a personalității și competențele orientate spre realizarea obiectivelor profesionale specifice domeniului de activitate” [4, p.143]. Sprijinirea directă a implementării programelor disciplinelor de studiu, alături de activitatea didactică a profesorului și stimularea studiului independent al studentului, reprezintă o dimensiune fundamentală în procesul de formare a specialiștilor, de consolidare a nivelului lor de performanță și validare în contextul dialogic al culturii europene și globale. Din această perspectivă, informarea și structurarea mijloacelor moderne de realizare a relației bibliotecă - utilizator s-a transformat devenind o componentă a procesului educativ, didactic și civic.

BIBLIOGRAFIE

1. *Câmpul universitar și actorii săi*. Coord.: A. NECULAU. Iasi: Polirom, 1997. 320 p. ISBN973-9248-94-2.
2. *Declarația de la Bologna, 19 iunie, 1999. În: Convenții, declarații și comunicate privind Procesul Bologna*. Disponibil: http://www.upt.ro/pdf/calitate/Proces_Bologna_Conventii_Declaratii_Comunicate.pdf (accesat 24.02.2023).
3. GUȚU, V. Liniamente ale modernizării sistemului de învățământ din Republica Moldova. In: *STUDIA UNIVERSITATIS. Seria Stiinte ale Educatiei*. 2008, nr. 5(15), p.15-20. ISSN 1857-2103.
4. GUȚU, V. Modelul absolventului universitar: abordare axată pe competențe, calitatea formării specialiștilor în învățământul superior: strategii, forme, metode. În: *Materialele Conferinței științifice internaționale. Universitatea de Stat „Al.Russo”*. Vol.I. - Bălți: Presa Universitară Bălțeană. 2005, 5-7 octombrie, p.142-145. ISBN9975-931-97-9.
5. RUSNAC, G., GUȚU, V. Integrarea științei și învățământului superior în contextul Procesului de la Bologna. În: *STUDIA UNIVERSITATIS. Seria Stiinte ale Educatiei*. 2007, nr.5, p.18-20. ISSN 1857-2103.
6. SEMIONOV, S. Procrastinarea academică din perspectiva autoreglării învățării. În: *STUDIA UNIVERSITATIS. Seria Stiinte ale Educatiei*. 2009, nr.9, p.50-55. ISSN 1857-2103.